

**ՏԵՂԱԿԱՆ ՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒԹՎԱԾՔՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

ՎԶՄԲ վարկ 8572-AM

**ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՂ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՎ

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

**ԵՐԵՎԱՆ
Հուլիս 2021**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Էջ

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	3
ԱԽԱԲ ԱՊԻՄԻՑՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	4
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	7
ԸՆՏԱԳՐԻ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐԻ ՖՈՆԴԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ	
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	8
ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ	
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	9
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԾՐԱԳՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԱԾՆԱՐՀԱՅԻՆ	
ԲԱՆԿԻ ՓՈԽՀԱՏՈՒՅՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐՈՒՄ.....	19

**ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՄԱՆ ՀԱՍՄ**

Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի (ՀՏԶՀ) ղեկավարությունը պատասխանատու է 23.02.2016թ. կնքված ՎԶՄԲ Վարկ 8572-ԱՄ Վարկային Համաձայնագրով ֆինանսավորվող (Վարկային Համաձայնագիր) "Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիր" (Ծրագիր) 2020թ. ղեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար՝ համաձայն Հաերային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՀՀՍՍԽ) կողմից հրապարակված «Ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով» ՀՀՀՍՍԽ ստանդարտի և Համաշխարհային Բանկի կողմից ֆինանսավորվող ներդրումային գործառնությունների Ֆինանսական Ձեռնարկի (ՀԲ ուղեցույց):

Հատուկ նպատակներով ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ՀՏԶՀ-ի ղեկավարությունը պատասխանատու է:

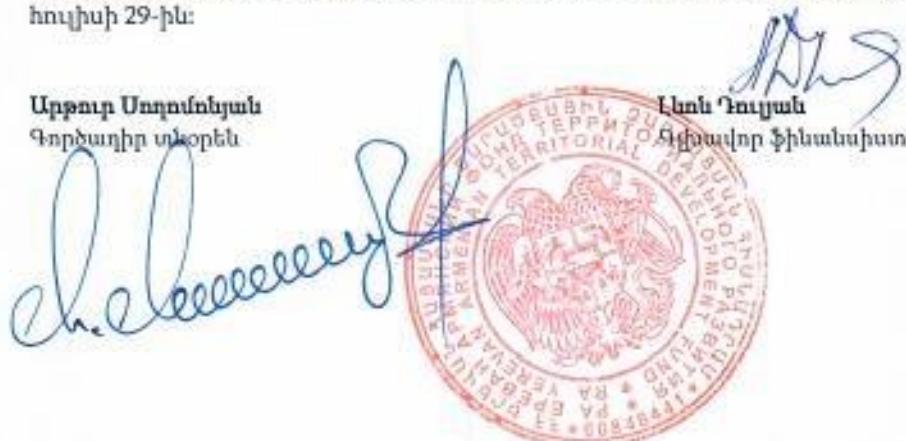
- Հաշվապահական հաշվառման բաղարականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- Ներկայացնել տեղեկատվությունը, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման բաղարականությունը, այնպէս որ այն լինի արժանահավատ, համադրելի ու հասկանալի,
- Ներկայացնել լրացուցիչ անհրաժեշտ տեղեկատվություն 31.12.2020թ.-ի վերաբերյալ:

ՀՏԶՀ-ի ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է:

- Մշակելու, ներդնելու ու պահպանելու ներքին հսկողության արդյունավետ համակարգ,
- Կատարելու հաշվապահական հաշվառման պատշաճ գրանցումներ, որոնք բավարար են ներկայացնելու ու պարզաբանելու գործարքները, և որոնք հնարավորություն են տալիս հիմնավորել, որ հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն «Ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով» ՀՀՀՍՍԽ ստանդարտի և ՀԲ ուղեցույցի,
- Զերծարկել հնարավոր միջոցներ Ծրագրի ակտիվների պահպանման նպատակով, և ապահովել, որ ֆոնդերն օգտագործվել են Վարկային Համաձայնագրում նշված պայմաններին և ՀԲ համապատասխան ուղեցույցներին համապատասխան պատշաճ ուշադրություն դարձնելով տևողական և արդյունավետությանը, և միայն այն նպատակներով, որոնց համար հատկացվել են, և
- Կանխարգելել և բացահայտել խարդախությունը կամ այլ սխալները:

2020թ. ղեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա հատուկ նպատակների ծրագրի ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են ՀՏԶՀ ղեկավարության կողմից 2021թ. հունիսի 29-ին:

Արքայի Ստորանշան
Գործադրի նկարը

Լևոն Դավիթյան
Ամեավոր ֆինանսներ

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՑՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի դեկավարությանը

Կարծիք

Մենք առաջինի ենք ենթարկել 23.02.2016թ. կնքված ՎԶՄԲ Վարկ 8572-ԱՄ Վարկային Համաձայնագրով ֆինանսավորվող (Վարկային Համաձայնագիր) և Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի (ՀՏԶՀ) կողմից իրականացվող «Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիր» (Ծրագիր) հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա դրամական միջոցների մուտքերի և վճարումների մասին հաշվետվությունը, ըստ բաղադրիչների փոնդերի օգտագործման մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության ամփոփը և այլ ծանոթագրությունները:

Մեր կարծիքով, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եական առումներով պատրաստված են՝ համաձայն «Ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով» Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտի (ՀՀՀՍՍ-դրամային միջոցների սկզբունք):

Կարծիքի հիմք

Մենք առաջին իրականացրել ենք Առաջինի և Երաշխավորման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ԱԵՍՍԻ) կողմից հրապարակված Առաջինի միջազգային ստանդարտներին (ԱՍՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատրասխանատվությունը լրացնուի նկարագրված է սույն հաշվետվության «Առաջինորդի պատրասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առաջինի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք Ծրագրից և ՀՏԶՀ-ից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրի (ՀՀՍՍԻ կանոնագիրը), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՍԵՍԻ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան առաջինորդական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Հանգամանքի շեշտադրում – Դրամային միջոցների սկզբունք

Առանց ձևափոխելու մեր կարծիքը, Ձեր ուշադրությունն ենք իրավիրում ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծնը. 2-ին, որտեղ ներկայացված է, որ այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են դրամային միջոցների սկզբունքով, որի պատճառով, այս հաշվետվությունները կարող են չհամապատասխանել այլ նպատակներով օգտագործման համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

ՀՏԾՀ-ի ղեկավարությունը պատասխանատու է Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՀԸՍԽ) կողմից հրապարակված «Ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով» ՀՀՀԸ ստանդարտի և Համաշխարհային Բանկի կողմից ֆինանսավորվող ներդրումային գործարնությունների Ֆինանսական Զերոնարկի (ՀԲ ուղեցուց) համաձայն հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ղեկավարության կարծիքով, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով եական խեղարյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում ապահովելու համար:

Առողջական պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առողջական համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եական առումներով զերծ են եական խեղարյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած վիճելու հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող առողջական էղանակություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱԱՍ-ներին համապատասխան իրականացրած առողջական միջուկը կարող է առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են եական, եթե խեղամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱԱՍ-ների համաձայն իրականացրած առողջական ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություններ և պահպանում մասնագիտական կասկածամություն:

Ի լրում՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների եական խեղարյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք առողջական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում առողջական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած եական խեղարյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղձարարություն, միտումնավոր բացընդուներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում առողջական վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան առողջական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ Ըսկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված բաղադրականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներայալ բացահայտումները:

Մենք, ի թիվս այլ հարցերի, դեկավարությանը տեղեկացնում ենք առևիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև առևիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Եզրակացություն իրավական այլ պահանջներին համապատասխանելու վերաբերյալ

Վարկային Համաձայնագրերի պահանջների պահպանման նպատակով, ՀՏԶՀ-ի դեկավարությունը պետք է ապահովի, որ

1. Ֆունդերն օգտագործվել են Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի (ՎՀՄԲ) միջև կերպած Վարկային Համաձայնագրում նշված պայմաններին և Համաշխարհային Բանկի համապատասխան ուղեցույցներին համապատասխան՝ պատշաճ ուշադրություն դարձնելով տևտեսմանը և արդյունավետությանը, և միայն այն նպատակներով, որոնց համար հատկացվել են:
2. Փոխհատուցման դիմումներում ներկայացված ծախսերը ապահովված են համապատասխան հիմնավորող փաստարդերով, գրանցումներով և հաշիվներով: Փոխհատուցման դիմումներում ներառված և փոխհատուցված ծախսերը ընդունելի են ֆինանսավորման համար համաձայն Վարկային Համաձայնագրի: ՀՏԶՀ-ի կողմից հաշվետու տարվա վերաբերյալ ներկայացված Միջանկյալ Ֆինանսական Հաշվետվությունները համապատասխանում են հաշվապահական գրանցումներին:
3. Նպատակային հաշիվները վարվել են համաձայն Վարկային Համաձայնագրի պայմանների և Համաշխարհային Բանկի համապատասխան ուղեցույցների:
4. Ֆինանսավորվող աշխատանքները, ապրանքները և ծառայությունները ձեռք են բերվել համաձայն Վարկային համաձայնագրի պայմանների և Համաշխարհային Բանկի համապատասխան ուղեցույցների:

Մեր կարծիքով, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ՀՏԶՀ-ի դեկավարությունը պահպանել է նշված պահանջները:

“Բի-Դի-Օ Արմենիա” ՓԲԸ
29 հունիսի, 2021թ.

Վահագի Սահակյան, FCCA
Տնօրին

Գևել Խաչատրյան, FCCA
Առևիտի դեկավար

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱռավարության կողմէ

այնում զարգացնեմ վերջգրի առկաությունը դ զանազան

420UP վարդի 8572-ԱՐ

Աղոթարք մասնաւուն պահանջման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՖՈՆԴԱԿԱՆԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՎԵՏԱՄՐգՅԱՅՆ
Տեղական ուժումության և հերթակառացողակիր գործազրով ճշգրիտ
ՀՀՍՄՇ գարկ 8572-Ն.Բ
2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտած տարվա վերաբերյալ
ԱԱՀ քայլական

Ծրագրի բաղադրիչներ	Փաստաթիվ			Նախառավայած			Ծարք	Անդամական և պատվաստական տարրի 31.12.2020
	31.12.2020 ավարտական տարի	ԱՀՆախական տարի 31.12.2020	ավարտական տարի 31.12.2020	ԱՀՆախական տարի 31.12.2020	ավարտական տարրի 31.12.2020	ավարտական տարրի 31.12.2020		
Մաս 1. Աշխատավորման ժամանակաշրջան կենսարժեական մեթոդներ և զրահացուցության կրթութեանը՝ լ.ա. Ժառանգական դուստրութեան վերականգնում լ.ի. Զրասացաւության երրութեանի զարգացում լ.շ. Հանդրավայր և ենթակառցիաձերի արագակորում մասնակոր ներդրութեանի ներդրութեան ներառակին լ.մ. Մրացի կառավարում, լախազուն և շինարարութեան վերականույնության Մաս 2. Խնամկան ցնցեակ զարգուց ավագանության կողմէն կազմակերպութեան Մաս 3. Ավագանության կողմէն կազմակերպութեան Նախարարի վեաք	4,179,094	9,878,650	5,046,818	10,746,374	867,724	867,724		
Մաս 1. Աշխատավորման ժամանակաշրջան կենսարժեական մեթոդներ և զրահացուցության կրթութեանը՝ լ.ա. Ժառանգական դուստրութեան վերականգնում լ.ի. Զրասացաւության երրութեանի զարգացում լ.շ. Հանդրավայր և ենթակառցիաձերի արագակորում մասնակոր ներդրութեանի ներդրութեան ներառակին լ.մ. Մրացի կառավարում, լախազուն և շինարարութեան վերականույնության Մաս 2. Խնամկան ցնցեակ զարգուց ավագանության կողմէն կազմակերպութեան Մաս 3. Ավագանության կողմէն կազմակերպութեան Նախարարի վեաք	4,179,094	10,016,150	5,046,818	10,883,874	867,724	867,724		

Հաստուկ կազմակերպի ճարագրի ֆինանսական հաշվեառմանը ստուգավորութեանը հաստատվել է Հայուստատի և պատրագութեան համար Հիմնադրամի համապատակների հաջախառվարութեանը ճարագրի հաջախառվարութեանը գործադրության կողմէն 2021թ. հունիսի 29-ին։ Կից ծանոթագրությունները ճարագրի հաջախառվարութեանը գործադրության կողմէն են։

Արքայի Սուլումնական
Գործադրության վեաք

Հայուստատի վեաք

ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՖԲԱՍԱՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիր
ՎԶՄ վարկ 8572-ԱՄ
2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1. Ծրագրի ֆինանսավորումը

Համաձայն 2016թ. փետրվարի 23-ին Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի (ՎԶՄ) միջն կերպած 8572-ԱՄ վարկային համաձայնագրի՝ ՎԶՄ-ի Հայաստանի Հանրապետության է տրամադրել 55,000,000 USD (ԱՄՆ դոլար) գումար:

Վարկը տրամադրվել է իրականացնելու «Տեղական տնտեսության և ներակառուցվածքների զարգացման ծրագիր» (Ծրագիր):

Վարկային համաձայնագիրը ուժի մեջ է մտել 29.12.2016թ.-ին:

ՎԶՄ 8572-ԱՄ վարկի համար ծախսերի կատարման վերջնաժամկետ է սահմանված 2023թ.-ի մարտի 31-ը:

Մինչև փակման ամսաթիվը կատարված ծախսերը ներկայացնելու արտոնյալ ժամկետ է սահմանված փակման ամսաթիվից հետո չորս չորս ամիս՝ 31.07.2023թ.-ը:

1.2 Ծրագրի նպատակը

Ծրագրի նպատակն է բարելավել ենթակառուցվածքային ծառայությունները և ինստիտուցիոնալ կարողությունները Հայաստանի ընտրված տարածաշրջաններում տեղական տնտեսության մեջ զբոսաշրջային ոլորտից ստացվող աջակցության ավելացման համար:

Ծրագիրը բաղկացած է հետևյալ մասերից:

Մաս 1. Մշակութային ժառանգության կենտրոնների վերականգնում և զբոսաշրջության երրուղիների զարգացում

ա) Ներդրումային ենթածրագրի ֆինանսավորման տրամադրում մասնակից շահառուներին բաղաքային վերականգնման աշխատանքների իրականացումը ֆինանսավորելու համար, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով, հանրային ենթակառուցվածքների, շենքերի ճակատային մասերի և տանիքների, հանրային տարածքների, բանգարանների, մերձատար ճանապարհների, ջրամատակարարման ու ջրահեռացման համակարգերի և փողոցների լուսավորության վերականգնմամբ:

բ) Ներդրումային ենթածրագրի ֆինանսավորման տրամադրում մասնակից շահառուներին մշակութային ժառանգության պահպանության և տեղանքի կառավարման բարելավման աշխատանքների ֆինանսավորման համար, որոնք, ի թիվս այլոց, կարող են ներառել. (i) այցելավայրերի կառավարման պլանների վերաբերյալ առաջարկությունների իրականացում, (ii) այցելուի համար նախատեսված օրեկտների կառուցում տեղեկատվական կենտրոններով, սրճարաններով, հանրային զուգարաններով և անվտանգ կայանատեղիով, (iii) մշակութային ժառանգության հուշարձանների, բանգարանների և հարակից տների պահպանում, և (iv) մերձատար ճանապարհների և հանրային ենթակառուցվածքների հետ կապի բարելավում:

գ) Հանրային ենթակառուցվածքների տրամադրում մասնավոր ներդրումների

ներգրավման նպատակով՝ աջակցել Սրագրի վայրերում ընտրված՝ գրասահրաժարական մեջ կամ ազրաբիզնեսում ներդրումներ կատարելու պատրաստ մասնավոր հատվածի անձնաց, կոմպլեմենտար հանրային ենթակառուցվածք ներդիմանությունը:

դ) Սրագրի կառավարում, նախագծում և շինարարության վերահսկում:

Սաս 2. Բնատիտուցիոնալ գարզացում

Այս բաղադրիչով կրարձրացվի Հայաստանի Էկոնոմիկայի նախարարության Առողջապահության դեպարտամենտը գրասենյակի, տնտեսական և տարածաշրջանային այլ կազմակերպությունների ինստիտուցիոնալ կարողությունները:

Սաս 3. Արտակարգ իրավիճակներին շտապ արձագանքում

Անհրաժեշտության դեպքում աջակցության ցուցաբերում համապատասխան արտակարգ իրավիճակների առաջացման դեպքում:

1.3 Բյուջե

Սրագիրը ֆինանսավորվում է:

- ՎԶՄԲ 8572-ԱՄ վարկով,
- ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորմամբ,

Ծախսային հորդանած	ՎԶՄԲ 8572-ԱՄ վարկ	ՀՀ Կառավարություն	Ընդամենը	Վարկով ֆինանսավորվող մասնարածին (ներառյալ հարկերը)
	USD	USD համարմեր	USD	
(1) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ և Դասընթացներ՝ Սրագրի Սաս 1-ի և Սաս 2-ի գծով	53,962,500	13,490,625	67,453,125	80%
(2) Գործառնական ծախսներ	900,000	225,000	1,125,000	80%
(3) Նախմանական վճար	137,500	-	137,500	100%
(4) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ՝ Սրագրի Սաս 3-ի գծով	-	-	-	-
Ընդամենը	55,000,000	13,715,625	68,715,625	

1.4 Մրագրի իրականացում

Մրագիրը իրականացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի (ՀՏԶՀ) կողմից, (նախկինում անվանվում էր Հայաստանի Սոցիալական Ներդրումների Հիմնադրամ (ՀՄՆՀ)), համաձայն ՎԶՄԲ-ի և ՀՄՆՀ-ի միջև 23.02.2016թ.-ին ստորագրված Մրագրի Համաձայնագրի:

ՀՄՆՀ-ը հիմնադրվել է միակ հիմնադիր Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 11.04.2000թ. N 162 որոշումով՝ որպես անկախ, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն համայնքի նախաձեռնության և պահանջարկի հիման վրա գործունեության միջոցով փոքրածավալ ենթակառուցվածքների վերականգնմանը աջակցման համար:

ՀՏԶՀ-ն իրականացնում է ՀԲ-ի և այլ դոկորների կողմից ֆինանսավորվող ծրագրեր՝ նպաստելով.

- բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը՝ սոցիալական և տնտեսական ենթակառուցվածքների և հանրային ծառայությունների, աշխատանքի, ներդրումային գործունեության որակի և հասանելիության բարելավման միջոցով;
- ՀՀ-ի տարածաշրջանների ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական հզորացմանը:

Հոգարձուների Խորհուրդը ՀՏԶՀ-ի բարձրագույն կառավարման մարմնն է:

ՀՏԶՀ-ի գրանցման հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան, 0037, Կ. Ռինեցու 31:

2. Հաշվապահական հաշվառման բաղարականության ամփափ

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում և ներկայացում

Ծրագրի հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՀՀՍՍԽ) կողմից հրապարակված «Ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով». Հանրային Հատվածի հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների և ներկայացվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների և ներկայացվել են Համաշխարհային Բանկի կողմից ֆինանսավորվող ենթադրումային գործառնությունների Ֆինանսական Ձեռնարկի՝ «RM 3 - Ֆինանսական Հաշվետվողականություն և Առևիտություն» (մարտ 2010) համաձայն:

Այս հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման բաղարականությունը: Հաշվապահական հաշվառման բաղարականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունք

Այս հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են, կիրառելով հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքը:

Հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքի կիրառման դեպքում գործարքները և այլ դեպքերը ճանաչվում են միայն այն դեպքում, եթե դրամական միջոցը կամ համարժեքը ստացվել է կամ վճարվել:

Դրամային միջոցների սկզբունքով պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունները տրամադրում են տեղեկատվություն ժամանակաշրջանում ստացված դրամական միջոցների, դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունների և հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ դրամական միջոցների մնացորդների վերաբերյալ:

2.3 Ներկայացման արժույթը

Այս հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է (USD):

2.4 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթը Ծրագրի ներկայացման արժույթից տարբերվող արժույթն է:

Ծրագրի բանկային հաշիվները գարվում են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

ՀՀ դրամով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ԱՄՆ դոլարի՝ գործարքի օրվա դրույթամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժութային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ֆունկցիոնալ արժույթի միջին փոխարժեքը:

31.12.2019թ. դրույթամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 479.70 դրամ:

31.12.2020թ. դրույթամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 522.59 դրամ:

2.5 Սրագրի բյուջե

Ֆինանսավորման և ծախսումների տարեկան բյուջեները հիմնված են ծրագրի համաձայնապրի հաստատված բյուջեի վրա (ծնթ. 1.3):

Ծախսումների բյուջեն ստեղծվել է վերջին ժամանակահատվածի փաստացի կուտակված ծախսերի հիման վրա՝ զումարած տվյալ ժամանակահատվածի փոփոխված գնումների պլանը:

2.6 Հարկեր

Սրագրի շրջանակներում հարկերը վճարվում են հարկային օրենսդրության ընդհանուր կարգով:

**3. Վարկային միջացների տոհանումների հաշվետվություն
(SOE և SUMMARY SHEET)**

ՎԶՄԲ վարկ 8572-AM

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

ԱՄՆ դրույթ

Դիմումի համար	Ամսաթիվը	Ծախսային հողվածներ		Ընդունելու օրը
		(1) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ- խորհրդառավական ծառայություններ, խորհրդառավական ծառայություններ և Դաշներացներ Մրագրի Սառ 1-ի և Սառ 2-ի գծով	(2) Գործառնական ծախսներ	
17	18/02/2020	523,674	12,404	536,078
18	2/06/2020	498,040	16,442	514,482
19	31/07/2020	305,332	8,080	313,412
20	9/11/2020	889,120	18,291	907,411
Ընդամենը		2,216,166	55,217	2,271,383

4. Նպատակային հաշվի հաշվետվություն

Ֆոնդ
Հաշվիհամար
Բանկ
Հասցե

ՎԶՄԲ վարկ 8572-AM
900000902818
Կենտրոնական զանձապետարան
Հայաստանի Հանրապետություն,
Երևան 0010, Մելիք Աղամյան փ. 1.
ԱՄՆ դրույթ

Արժույթ

31.12.2020թ.
ավարտված տարի
ԱՄՆ դրույթ

1. Ակզրեսական մնացորդ	1,163,926
2. Ավելացում. Ակզրեսական տարրերություն	3
3. ՀԲ ֆոնդի կանխատվճար/համալրում	2,271,383
4. Նվազեցում. Նպատակային հաշվից վերադարձ ՀԲ-ին	-
5. Նպատակային հաշվին համալրված գումարը	3,435,312
6. Նպատակային հաշվի վերջնական մնացորդն	84,056
7. Ավելացում. Վճարված ընդունելի ծախսերի գումար	3,351,251
8. Նվազեցում. Մտացված առկուսներ (Եթե կրեղիստագրվել են Նպատակային հաշվին)	-
9. Ընդամենը հաշվառված համալրում	3,435,307
10. Վերջնական տարբերություն (5)-(9)	5

5. Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը բացահայտում է Ծրագրի ակտիվները՝ պարտավորությունները և զուտ ակտիվները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ։ Ներկայացված է հաշվեգրման հիմունքով, համաձայն որի գործարքները ձանաշվում են, եթե տեղի են ունենալ (այլ ոչ միայն, եթե դրամական միջոցները ստացվում կամ վճարվում են):

	Ծր.	31.12.2020 ԱՄՆ դրամ	31.12.2019 ԱՄՆ դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ	6	84,056	1,163,926
Կանխավճարներ	7	<u>771,724</u>	<u>72,077</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		<u>855,780</u>	<u>1,236,003</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Վճարվելիք գումարներ	8	279,132	164,810
Ընդամենք պարտավորություններ		<u>279,132</u>	<u>164,810</u>
ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎ			
Անողական եկամուտ			
Հոնդեր	9		
ՎԶՍԲ 8572-ԱՄ		8,132,420	5,861,037
ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում		<u>1,980,231</u>	<u>1,137,515</u>
Ընդամենք ֆունդեր		<u>10,112,651</u>	<u>6,998,552</u>
Անողական ծախսեր			
Ծրագրի ծախսեր		(9,523,558)	5,929,789
Արտաքինային տարբերությունից օգուտ/(կորուստ)		<u>(9,523,558)</u>	<u>5,929,789</u>
Արտաքինային տարբերությունից օգուտ/(կորուստ)		(12,445)	2,430
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		<u>576,648</u>	<u>1,071,193</u>

6. Դրամական միջոցներ

Հաշիվ	Բանկ	Արժույթ	31.12.2020 ԱՄՆ դրամ	31.12.2019 ԱՄՆ դրամ
Նպատակային հաշիվ (ՎԶՍԲ 8572-ԱՄ)	Գանձապետարան	ԱՄՆ դրամ	84,056	1,163,926
			<u>84,056</u>	<u>1,163,926</u>

7. Կանխավճարներ

	31.12.2020 ԱՄՆ դրամ	31.12.2019 ԱՄՆ դրամ
Կանխավճարներ աշխատանքների գծով*	771,724	72,077
	<u>771,724</u>	<u>72,077</u>

(*) Սինչել 20% կանխավճար տրամադրվում է շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություններին՝ համապատասխան բանկային երաշխիքների ստացման դեպքում։

8. Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2020	31.12.2019
Աշխատանքների գծով (պահումներ)*	279,132	164,810
	<u>279,132</u>	<u>164,810</u>

(*) Պահումները կատարվում են աշխատանքների դիմաց դուրս գրված հաշիվների 5%-ի չափով որպես կատարված աշխատանքների որակի երաշխիք. որից 2.5%-ը վճարվում է աշխատանքների ավարտական ակտը ստորագրելոց հետո. իսկ մնացած 2.5%-ը պահվում է միեցն մեկ տարի ժամկետով՝ որպես կատարված աշխատանքների որակի երաշխիք կամ վճարվում է մեկ տարի ժամկետու ունեցող բանկային երաշխիքի հիման վրա:

9. Ֆոնդեր

9.1. ՎԶՄԲ 8572-ԱՄ վարկ

	31.12.2020թ. ավարտված տարի ԱՄՆ դրամ	Կուտակային առ 31.12.2020թ. ԱՄՆ դրամ
Կանխավճար	-	1,700,000
SOE ընթացակարգեր. Առևտումների հաշվետվություններ	2,271,383	6,294,920
Նախական վճար	-	137,500
Ըստամենք	2,271,383	8,132,420
Ըստամենք ֆինանսավորման բյուջեի 31.12.2020թ.-ի դրույթամբ հատկացված ֆինանսավորման տոկոսը		55,000,000
		15%

9.2.ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում

	31.12.2020թ. ավարտված տարի ԱՄՆ դրամ	Կուտակային առ 31.12.2020թ. ԱՄՆ դրամ
Ներդրումներ դրամական միջոցներով Ըստամենք	842,716	1,980,231
Ըստամենք ֆինանսավորման բյուջեի 31.12.2020թ.-ի դրույթամբ հատկացված ֆինանսավորման տոկոսը	842,716	1,980,231
		13,715,625
		14%

10. Ծրագրի կուտակային ծախսեր

10.1. Ծրագրի ծախսումները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

ԱՄՆ դրամ

Հոդված	31.12.2020թ.-ին ավարտված տարի		
	ՎԶՄԲ 8572- ԱՄ վարկ	ՀՀ Կառավարություն	Ընդամենը
(1) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ և Դաշընթացներ Ծրագրի Մաս 1-ի և Մաս 2-ի գծով	3,293,064	813,296	4,106,360
(2) Գործառնական ծախսեր	58,187	14,547	72,734
(4) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ Ծրագրի Մաս 3-ի գծով	-	-	-
Նախնական վճար	-	-	-
Ընդամենը	3,351,251	827,843	4,179,094

ԱՄՆ դրամ

Հոդված	Կուտակային առ 31.12.2021թ.		
	ՎԶՄԲ 8572- ԱՄ վարկ	ՀՀ Կառավարություն	Ընդամենը
(1) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ և Դաշընթացներ Ծրագրի Մաս 1-ի և Մաս 2-ի գծով	7,712,420	1,918,182	9,630,602
(2) Գործառնական ծախսեր	198,438	49,610	248,048
(4) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ Ծրագրի Մաս 3-ի գծով	-	-	-
Նախնական վճար	137,500	-	137,500
Ընդամենը	8,048,358	1,967,792	10,016,150

10.2. Ծրագրի բյուջեի կատարում

Հորդանակ	Կռւուակային առ 31.12.2020թ.		Բյուջե	Կատարում
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար		
(1) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ և Դասընթացներ՝ Ծրագրի Մաս 1-ի և Մաս 2-ի գծով		9,630,602	67,453,125	14%
(2) Գործառնական ծախսներ	248,048		1,125,000	22%
(4) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայութուններ, խորհրդատունների ծառայություններ՝ Ծրագրի Մաս 3-ի գծով		-	-	-
Նախնական վճար		137,500	137,500	100%
Ընդամենը	10,016,150		68,715,625	15%

11. Հաշվետու ամսաթից հետո դեպքեր

Հաշվետու ժամանակահատվածին վերաբերող 1,615,946 ԱՄՆ դոլար ծախսումներ ներառող N21 առհանուման դիմումը ներկայացվել է ՀԲ-ին 05.02.2021թ.-ին և հաստատվել 8.02.2021թ.-ին:

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԾՐԱԳՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ
ԲԱՆԿԻ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՍՏԱԴՈՒՄ**

Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիր

ՀԶՍՀ վարկ 8572-ԱՄ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վճարմերյալ

ԱԱՆ գրադարան

Ծախսային հողած	Դիմում	ՀՀ Տ. ՀՀ Տ. ՀՀ Տ.	Տարբերություն
(1) Ապրանքներ, աշխատանքներ, ոչ-խորհրդատվական ծառայություններ, խորհրդատունների ծառայություններ և Դասընթացներ Ծրագրի Մաս 1-ի և Մաս 2-ի օջու	17	523,673.84	523,673.84
	18	498,040.44	498,040.44
	19	305,331.57	305,331.57
	20	889,120.27	889,120.27
		2,216,166.12	2,216,166.12
(2) Գործառնական ծախսեր	17	12,404.64	12,404.64
	18	16,441.62	16,441.62
	19	8,080.09	8,080.09
	20	18,291.01	18,291.01
		55,217.36	55,217.36
Ընդամենը		2,271,383.48	2,271,383.48